

Bilbao

**Hizkuntza
Ofizialak
Erabiltzeko
Irizpideak**

HOEI

**Hizkuntza
Ofizialak
Erabiltzeko
Irizpideak**

Bilbao

BILBAO

Bilboko Udaleko Gobernu Batzordeak, 2022ko otsailaren 16an egindako batzaraldian, gure erakundean hizkuntzak kudeatzeko Hizkuntza Ofizialak Erabiltzeko Irizpideak onartu ditu.

Bilbon gero eta elebidun gehiago dago eta herritar horien zerbitzuplean dagoen udal administrazioak lehena izan behar du errealitate horretara egokitzen. Herritarrengandik hurbil egoteko, hizkuntzak egoki kudeatzea funtsezkoa da; eta horretarako tresna dugu onartu berri den hizkuntza ofizialen erabileraren araudia. Udalaren jarduera benetan elebiduna izateko, hizkuntza ofizial biak orekaz eta berdintasunez erabili behar ditugu.

Ondo dakit horrek ohitura aldaketa eta lan egiteko modu berriak eskatzen dituela; hala ere, gaur egungo garaira egokitu behar dugu, herritarren aurrean erronkei aurre egiteko gai den erakunde gisa agertuz.

Horiek horrela, eskuartean duzun dokumentu hau hizkuntzak kudeatzeko tresna dugu. Bertan araututakoa betetzea Udalaren elebitasunaren alde egitea da. Horretarako, ahalegina eta konpromisoa eskatzen dizuet hizkuntzen kudeaketa etorkizuna baita.

Bilbon, 2022ko otsailean.

Juan Mari Aburto
Bilboko alkatea

HIZKUNTZA OFIZIALAK ERABILTZEKO IRIZPIDEAK

Sarrera	9
Xedea	11
Aplikazio-eremua	11
Zerbitzu-hizkuntzak, harreman-hizkuntzak eta lan-hizkuntzak	11

1. HIZKUNTZA OFIZIALAK ERABILTZEKO IRIZPIDE OROKORRAK

1.1. Ahozko komunikazio-harremanak	13
1.2. Idatzizko komunikazio-harremanak	14
1.3. Testu elebidunak edo eleaniztunak idazteko irizpideak	16

2. HIZKUNTZA OFIZIALAK ITZULTZEKO IRIZPIDEAK

2.1. Itzulpen zerbitzua	19
2.2. Dokumentu elebidunak sortzea	19
2.3. Euskarazko dokumentuen itzulpena	20
2.4. Itzulpen protokoloa	20
2.5. Kontratututako zerbitzuen dokumentazioa	21
2.6. Aldibereko interpretazio-zerbitzua	21
2.7. Itzulpenen kalitatea	21

3. BILBOKO UDALAREN ETA UDAL ERAKUNDEEN JARDUN-EREMUETAN HIZKUNTZA OFIZIALAK ERABILTZEKO IRIZPIDEAK

3.1. Irudi korporatiboa	23
3.2. Izendapen ofizialak	23
3.3. Hizkuntza-paisaia	23
3.4. Sarrera eta irteera-erregistroa	25
3.5. Tresna eta aplikazio informatikoak	25
3.6. Ingurune digitala	26
3.7. Argitalpenak	28
3.8. Iragarkiak, publizitatea eta kanpainak	28
3.9. Ekitaldi eta ekintza publikoak	29
3.10. Bilerak	30
3.11. Langileen etengabeko prestakuntza	30
3.12. Dirulaguntzak	31
3.13. Kontratazio administratiboa	32

SARRERA

Hizkuntza-ofizialtasun bikoitzaren araubide juridikoa, funtsean, 1978ko Konstituzioak, Autonomia Estatutuak eta Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legeak zehazten dute.

1978ko Konstituzioak gaztelaniaren ofizialtasuna xedatzen du 3. artikuluko 1. apartatuan. Horrez gain, artikuluko bereko bigarren apartatuan xedatzen da beste hizkuntzak ere ofizialak izango direla, bakoitzari dagokion autonomia-erkidegoan.

Euskal Herriko Autonomia Estatutuan aldarrikatzen da euskara Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza propioa eta ofiziala dela, eta pertsona guztiei aitortzen zaie euskara eta gaztelania ezagutzeko eta erabiltzeko eskubidea (6.1 artikulua).

Euskararen Erabilera Normalizatzeko 10/1982 Oinarrizko Legeak herri-tarren hizkuntza-eskubideak aitortu eta herri-aginteek hizkuntzaren alorrean dituzten betebeharrak ezarri zituen.

Bestalde, Euskal Funtzio Publikoari buruzko 6/1989 Legeak ezartzen du zeintzuk diren, euskara jakiteko nahitaezotasunari dagokionez, euskal administrazio publikoetako lanpostuen zerrendek jaso behar dituzten betekizunak.

Lege horietan xedatutakoa garatzeko, Euskal Autonomia Erkidegoko herri-administrazioetan euskararen erabilera normalizatzeko prozesua arautzen duen 86/1997 Dekretuak euskal herri-administrazioen jarduera garatzeko erregelamendu-esparru orokorra ezarri zuen, euskararen erabileraren normalizazioa antolatzeari dagokionez.

Euskadiko Toki Erakundeei buruzko 2/2016 Legeak, seigarren artikuluan, ezarri zuen Euskal Autonomia Erkidegoko toki-erakundeen hizkuntza ofizialak euskara eta gaztelania direla eta erakundeon jardueretan erabilera normal eta orokorreko zerbitzu-hizkuntzak eta lan-hizkuntzak izango direla. Horrez gain, zazpigarren artikuluan udalei izendatzen zaie, eskumen propio gisa, izendatuta dauzkaten arloetako zerbitzu eta jardueretan euskararen erabilera sustatzeko eta euskararen normalizazioa planifikatzeko eskumena.

Euskadiko toki-erakundeetan hizkuntza ofizialak normalizatzeari buruzko 179/2019 Dekretuaren xedea da euskararen eta gaztelaniaren erabilera instituzionalak eta administratiboak arautzea Euskadiko toki-entitateetan eta Euskadiko tokiko sektore publikoa osatzen duten gainerako entitateetan. Dekretuaren III. kapituluan xedatzen da toki-erakundeek hizkuntza ofizialak nola erabili behar dituzten erakunde-eta administrazio-eremuetan.

Bilboko Udalean, 2019ko apirilaren 17ko Gobernu Batzordean onartu zen Bilboko Udaleko Euskararen Erabilera Normalizatzeko Plana (2018-2022), hizkuntza-normalizazioaren arloan aurreko plangintzaldietan egindako lanari jarraipena emateko.

Plan horretan jasotzen denez, Bilboko Udalak Hizkuntza Ofizialak Erabiltzeko Irizpideak onartuko ditu 2018-2022 plangintzaldian. Izan ere, hizkuntza-irizpideak bitarteko guztiz garrantzitsu dira langile eta agintari guztientzat eta ezinbesteko arau eta gida hizkuntza ofizialak kasuan-kasuan zelan erabili jakiteko.

Jarraian datozen hizkuntza-irizpide hauetan ezartzen dira xedea, aplikazio-eremua eta zerbitzu-hizkuntzei, harreman-hizkuntzei eta lan-hizkuntzei dagozkienak. Lehenengo atalean, hizkuntza ofizialak erabiltzeko irizpide orokorrak arautzen dira; bigarrena itzulpenerako irizpideei buruzkoa da; eta, azkenik, hirugarrena Bilboko Udalaren eta udal erakundeen jardun-eremuetan hizkuntza ofizialak erabiltzeko irizpideei buruzkoa da.

XEDEA

Hizkuntza Ofizialen Erabilerarako Irizpide hauen xedea da bere aplikazio-eremukoak diren erakundeetan bi hizkuntza ofizialak erabiltzeko jarraibide orokorrak arautzea.

APLIKAZIO-EREMUA

Hizkuntza-irizpide hauek Bilboko Udaleko sail guztietan eta Bilboko udal erakundeetan aplikatuko dira.

ZERBITZU-HIZKUNTZAK, HARREMAN-HIZKUNTZAK ETA LAN-HIZKUNTZAK

Euskara eta gaztelania zerbitzu-hizkuntzak dira, herritarrekin erabiltzeko; harreman-hizkuntzak dira beste administrazioekiko harremanetarako; eta lan-hizkuntzak dira Udalaren zein udal erakundeen barruko jarduerari dagokionez.

Udaleko sail guztiek eta udal erakunde guztiek hizkuntza-eskubideak errespetatzen direla bermatu beharko dute herritarrekin ahoz zein idatziz dituzten harreman guztietan. Ondorioz, herritarrekin dituzten harreman guztietan euskararen erabilera bermatuko dute, herritarrek egindako aukera aintzat hartuta.

Udaleko sail guztiek eta udal erakunde guztiek errespetatuko dute langileek euskara lan-hizkuntza gisa erabiltzeko egiten duten aukera.

Udaleko sailetan eta udal erakundeetan, hizkuntza ofizial batean egin-dako egintza juridikoek eta administrazio-jarduketek balio juridiko osoa izango dute. Edonola ere, bermatu egin beharko da herritarrei aitortzen zaien hizkuntza aukeratzeko eskubidea.

Lanpostuaren hizkuntza-eskakizuna egiaztatuta duten langileei gaitasuna aitortzen zaie hizkuntza ofizial bietan lan egiteko, eta batean zein bestean egingo dute, lanaren baldintzak kontuan hartuta eta euskararen erabilera normalizatzeko planean ezarritakoarekin bat etorrita.

1

**HIZKUNTZA
OFIZIALAK
ERABILTZEKO
IRIZPIDE
OROKORRAK**

1.1. AHOZKO KOMUNIKAZIO-HARREMANAK

1.1.1. Herritarrentzako arreta

Kasu guztietan bermatu behar da herritarrei harrera euskaraz egiten zaiela, eta arreta hizkuntza horretan ematen zaiela. Jendeari harrera egitean, langileek euskaraz esango dute lehen hitza, eta herritarrek aukeratutako hizkuntzan jarraituko dute elkarrizketa, haren aukera eta hizkuntza ofizial bietatik edozein erabiltzeko eskubidea errespetatuta.

Telefono bidezko arretan, langileek euskaraz erantzungo dute telefonoa hartzean, eta, gero, herritarrek aukeratutako hizkuntzan jarraituko dute elkarrizketa.

Herritar batek langile bati euskaraz hitz egiten badio eta langileak euskaraz ez badaki, lankide elebidun bati eskatuko dio laguntza.

Herritarrei ezin izango zaie eskatu hizkuntza batean edo bestean hitz egiteko. Hizkuntza-irizpide hauek bete behar dituzten sailek eta udal erakundeek beharrezko antolaketa-neurriak hartuko dituzte herritarrek doazen espazio, bulego, arretagune eta bestelakoetan zerbitzua euskaraz ematen dela bermatzeko.

1.1.2. Beste administrazio batzuekiko ahozko harremanak

EAEko beste administrazio batzuekin edo euskara hizkuntza ofiziala duten administrazioekin ahoz egiten diren komunikazioetan, hizkuntza-irizpide hauek bete behar dituzten erakundeetako langileek euskaraz hitz egingo dute, eta hizkuntza horri eutsiko diote ahal den guztietan. Edonola ere, ahozko komunikazioak euskaraz izango dira hala eskatzen duten administrazioekin.

1.1.3. Ahozko barne-komunikazioak

Udaleko edo udal erakundeetako langileen arteko ahozko barne-komunikazioetan, langileek euskaraz esango dute lehen hitza eta komunikazioa euskaraz jarraituko dute, ahal den neurrian; bereziki, ahozko komunikazioak euskaraz izango dira erabilera sustatzeko egitasmo bat duten administrazio-unitateetako langileekin, ahal den guztietan.

1.1.4. Hartzaile jakinik ez duten mezuak

Hartzaile jakinik ez dagoenean, komunikazio guztiak euskaraz eta gaztelaniaz izango dira, hurrenkera horretan. Irizpide hori komunikazio hauetan aplikatuko da, besteak beste: bozgorailuz emandako mezuetan, igogailuetako mezuetan, erantzungailu automatikoetako mezuetan, euskarri telematikoen bidez egindakoetan, aurretiaz grabatutako mezuetan, ikus-entzunezkoen bidez emandakoetan eta abarretan. Komunikazio eleaniztunetan, hurrenkera hau erabiliko da: euskara, gaztelania, eta gero, gainerako hizkuntzak.

1.2. IDATZIZKO KOMUNIKAZIO-HARREMANAK

Irizpide hauek idatzizko komunikazioetarako dira, bai paperean egiten direnetarako, bai bide telematiko eta digitalen bidez egiten direnetarako.

1.2.1. Idatzizko komunikazioak herritarrekin

Pertsona fisikoei eta pertsona juridikoei bidaltzen zaizkien idatzizko komunikazioak ele bietan egongo dira, edo, hala badagokio, euskara hutsean. Elebidunak izango dira, besteak beste, lehen komunikazioak, zabalkunde handikoak eta hartzaile jakinik ez dutenak. Bestalde, euskaraz izango dira hartzaileen hizkuntza euskara dela jakina denean.

Herritarrek bidalitako idazkiei erantzutean honela jokatu da:

- Erantzuna zein hizkuntzatan jaso nahi den berariaz adierazi dutenean, adierazitako hizkuntzan erantzungo da.
- Gainerako kasuetan erantzun beharreko idazkia idatzita dagoen hizkuntzan erantzungo da.

Beraz, herritarren hizkuntza-aukera errespetatuko da beti.

Herritarren eskura jartzen diren inprimakiak eta gainerako dokumentu estandarizatuak ele bietan egongo dira. Erakundeek inprimakiak edo dokumentu estandarizatuak bete behar dituztenean herritarrei bidaltzeko, puntu honetako aurreko paragrafoetan ezarritako irizpideei jarraituko zaie.

1.2.2. Idatzizko komunikazioak beste administrazio batzuekin

Administrazio publikoen arteko euskarazko komunikazioek balio juridiko osoa dute; edonola ere, herritarren hizkuntza-eskubideak bermatu beharko dira. Udalak eta udal erakundeek ez dituzte inola ere bueltan bidaliko euskaraz jasotako komunikazioak itzulita bidal ditzaten.

EAEko beste administrazio batzuei bidaltzen zaizkien idatzizko komunikazioak ele bietan egongo dira, edo, hala badagokio, euskara hutsean:

- Elebidunak izango dira, besteak beste, lehen komunikazioak eta zabalkunde handikoak.
- Euskara hutsean bidaliko zaizkie euskaraz komunikatu nahi dutela berariaz adierazi duten administrazioei, baita dagokion administrazioarekiko ohiko harremana euskaraz denean edo komunikazioaren gai nagusia euskara bera denean ere.

Beste administrazio batzuetatik jasotako idazkiei idazki horietan erabili-tako hizkuntzan erantzungo zaie.

Modu berean jokatu da EAEkoak ez diren administrazio publikoekin izandako idatzizko komunikazioetan, administrazio horietan euskara hizkuntza ofiziala bada.

Euskara hizkuntza ofiziala ez den kasuetan, hasierako komunikazioak elebidunak izango dira.

Udalak eta udal erakundeek adostasuna sustatuko dute beste administrazio batzuekin, haien arteko komunikazioak euskaraz izan daitezen progresiboki.

1.2.3. Idatzizko komunikazioak langileekin

Udalak eta udal erakundeek beren langileekin dituzten komunikazio administratiboak ele bietan izango dira, edo, hala badagokio, euskara hutsean:

- Elebidunak izango dira, besteak beste, lehen komunikazioak eta zabalkunde orokorreko barne-komunikazioak.
- Euskaraz izango dira hartzaileen hizkuntza euskara dela jakina denean.

Langileek bidalitako idazkien erantzunetan, erantzuna zein hizkuntzatan jaso nahi duten berariaz adierazi dutenean, hizkuntza horretan erantzungo da. Gainerako kasuetan, idazkia jaso den hizkuntzan erantzungo da.

Langileen eskura jartzen diren inprimakiak eta gainerako dokumentu estandarizatuak, baita beteta bidaliko zaizkienak ere, ele bietan egongo dira.

1.2.4. Hizkuntza-irizpide hauen aplikazio-eremuan dauden erakundeetako organoen arteko idatzizko komunikazioak

Elebidunak izango dira, besteak beste, lehen komunikazioak eta sail edo erakunde bakoitzaren zabalkunde handiko barne-komunikazioak.

Erakundeetako organoek adostasuna sustatuko dute beste sail edo udal erakunde batzuekin beren arteko komunikazioa euskaraz izan dadin, modu progresiboan.

Euskarazko komunikazio guztiek balio juridiko osoa dute administrazio-organoen arteko komunikazioan; edonola ere, herritarren hizkuntza-eskubideak bermatu behar dira. Erakundeetako organoek ez dituzte inola ere bueltan bidaliko jasotako euskarazko idazkiak itzulita bidal ditzaten.

1.3. TESTU ELEBIDUNAK EDO ELEANIZTUNAK IDAZTEKO IRIZPIDEAK

1.3.1. Testuak zutabeetan idazten direnean, hau izango da hizkuntzen hurrenkera, ezkerretik eskuinera: euskara, gaztelania eta gainerako hizkuntzak. Testua oso luzea delako edo beste arrazoi batzuegatik, ezinezkoa bada testua zutabeetan idaztea, bertsio bat egingo da hizkuntza bakoitzeko.

1.3.2. Testuak zutabeetan idazten ez badira, lehenengo euskarazko testua jarriko da; azpian, gaztelaniazkoa, eta, gero, erabili beharreko gainerako hizkuntzetakoak. Oro har, testuetan, ez dira tartekatuta sartuko hizkuntza ezberdinetan idatziko esaldiak edo paragrafoak. Gainera, ahal den neurrian, hizkuntza bakoitzeko testuak bereiziko dira, batez ere hainbat hizkuntzatan idatzitako testuak txandakatzeak irakurmena edo ulermena zaildu dezakeenean.

1.3.3. Formulario, inprimaki eta abarretan, izenburu elebidunak dituztenean, goian jarriko da euskarazko testua, eta azpian gaztelaniazkoa. Barra (/) erabiltzen denean testuak bereizteko, euskarazkoa ezkerrean joango da eta gaztelaniazkoa eskuinean. Horrez gain, euskarazko testua letra lodiz jarriko da irakurketa errazteko.

- 1.3.4.** Argitalpenen kasuan, aurrez aurreko orrialdeetan idazten bada, euskarazko testua eskuineko orrialdean jarriko da.
- 1.3.5.** Informaziorako edo publizitaterako testu laburretan (hitzak, logoak, siglak, esloganak eta antzekoak), euskarazko testua gaztelaniazkoaren aurretik edo gainean jarriko da beti. Testu eleaniztunetan, gainerako hizkuntzak bi hizkuntza ofizialen atzean edo azpian jarriko dira.
- 1.3.6.** Artikulu honetan ezarritako irizpideak aplikatu ezin diren testu elebidun edo eleaniztunetan, euskarazko testua nabarmenduta egongo da.
- 1.3.7.** Testu zuzenak eta ulergarriak:
- Kasu guztietan, testuek zuzen idatzita egon beharko dute, erabilitako hizkuntzen gramatika- eta ortografia-arauak errespetatuta
- Horrez gainera, testuak argiak eta ulergarriak izango dira, hartzaile guztiek erraz uler ditzaten. Horretarako, hizkera argia, zehatza eta erraza erabiliko da. Emititzekoak diren testuetan (megafonia, ahots-postontziak, etab.), esaldi laburrak eta sintaxi errazekoak erabiliko dira, eta ahoskera egoera bakoitzean erabilitako komunikazio-kanalaren ezaugarrietara egokituko da.
- Hizkuntzaren arloko aholkularitza behar izanez gero, Udaleko itzulpen zerbitzuak aholkuak emango ditu testuak zuzentzeko eta berrikusteko, bereziki testu ofizialak eta zabalkunde handikoak direnean.
- 1.3.8.** Hizkuntzaren erabilera ez-sexista bermatuko da Emakume eta Gizonen Berdintasunerako Bilboko Udalaren Ordenantzan xedatutakoarekin bat etorrita.
- 1.3.9.** Informazioaren irisgarritasuna bermatuko da, Bilboko Udalaren Irakurketa Errazeko planean jasotakoa betez.
- 1.3.10.** Dokumentazioa gutun-azaletan sartzea. Dokumentazioa gutun-azaletan sartzen denean, gutun-azala zabaltzen denean agertzen den lehen bertsioa euskarazkoa izatea bermatzeko moduan sartuko da. Bidal-keta enpresa baten laguntzarekin egiten denean, irizpide horren berri emango zaio.
- 1.3.11.** Inprimakiak eta publizitate liburuxkak herritarren begi bistan daudenean, euskarazko bertsioa ikusgai egotea bermatuko da.

2

HIZKUNTZA OFIZIALAK ITZULTZEKO IRIZPIDEAK

ele BI

2.1. ITZULPEN ZERBITZUA

Itzulpen zerbitzuak itzuli eta zuzenduko ditu Udaleko sailetatik eta udal erakundeetatik bidaltzen dizkioten dokumentuak. Honakoak izango dira, nagusiki: aldizkari ofizialetarako direnak, webgunean argitaratzeko direnak, prentsarako oharrak, egoitza elektronikoan agertuko direnak, zabalkunde handiko iragarkiak, ofizioak eta jakinarazpenak, oharrak eta abar.

2.2. DOKUMENTU ELEBIDUNAK SORTZEA

Dokumentuak, elebidunak izan behar dutenean, hizkuntza bietan sortuko dira, ahal den neurrian. Zeregin horretarako:

- a. Sailak edo udal erakundeak dituen baliabideak erabiliko dira: hizkuntza-eskakizuna egiaztatuta duten langileak, dokumentuen eredu normalizatuak, Interneten dauden kontsultarako baliabideak, tresna informatikoak, eta abar. Tresna informatikoak dira, besteak beste: zuzentzaileak, online hiztegiak, itzultzaile automatikoak, itzultzaile neuronalak...
- b. Sailak edo udal erakundeak baliabide nahikorik ez badu, itzultzera bidaliko ditu dokumentuak itzulpen zerbitzura.

Euskarako Zuzendariordeak, itzulpen zerbitzuaren bidez eskaintzen duen zerbitzuaz gain eta Erabilera Planaren testuinguruan, laguntza emango die sailei, eredu normalizatuak egiteko, formulario elebidunak prestatzeko, eta abarretarako.

Hori horrela, Euskarako Zuzendariordeak dokumentuen eredu normalizatuak prestatzea eta erabiltzea sustatuko du, langileekin elkarlanean.

Horrez gain, langileen prestakuntzarako eskaintzen den *Trebakuntza programan* ikastaroak antolatuko dira euskarazko dokumentuak sortzen laguntzen duten baliabideak ezagutarazteko eta langileak zeregin horretan trebatzeko.

2.3. EUSKARAZKO DOKUMENTUEN ITZULPENA

Euskara hutsezko dokumentuak, kanpotik sartutakoak nahiz barruan sortutakoak, ez dira, besterik gabe, gaztelaniara itzuliko; izan ere, ulermena bermatuta badago, itzulpena ez da beharrezkoa.

Badira beste aukera batzuk, egoeraren arabera, hala nola, edukiaren laburpena egitea gaztelaniaz edo, itzultzaile neuronalaren bidez, testuaren itzulpen azkarra egitea. Aukera horiek testuaren ideia nagusiak ulertzeko aukera ematen dute.

Testuaren itzulpen osoa dokumentuarekin lan egin behar duen arduradunaren iritziz ezinbestekoa denean baino ez da egingo.

2.4. ITZULPEN PROTOKOLOA

Sailek edo udal erakundeek itzulpen protokoloan jasotakoa beteko dute beti, itzulpen zerbitzura itzultzeko edo zuzentzeko dokumentuak bidaltzen dituztenean. Protokoloa ItzulpenFlow aplikazioan dago eskuragarri, itzulpen-lanak kudeatzeko laguntza-aplikazioan.

Itzulpen zerbitzura itzultzeko bidaltzen diren testuak:

- a. Zuzen eta ulertzeko moduan idatzita egon beharko dira.
- b. Itzultzailearen esku jarriko dira lagungarri izan daitezkeen erreferentzia-materialak eta informazio-iturriak.

2.5. KONTRATATUTAKO ZERBITZUEN DOKUMENTAZIOA

Kontrataturako zerbitzuen ondorioz sortutako dokumentuei dagokienez, dokumentu honetako 3.13. *Kontratazio administratiboa* jardun-eremuan ezarritakoa beteko da.

Hori horrela, ez dagokio itzulpen zerbitzuari kontratu baten bidez sortutako dokumentuak itzultzea.

Kontratazioa sustatzen duen sailaren ardura izango da hizkuntza ofizialen erabilera zuzena gainbegiratzea, lanen zuzendaritzaren bidez. Horretarako, itzulpen zerbitzuaren laguntza eta aholkularitza izango ditu.

2.6. ALDIBEREKO INTERPRETAZIO-ZERBITZUA

Aldibereko interpretazio-zerbitzua egongo da Udalbatzarrean eta informazio batzordeetan, euskara erabiliko duten zinegotzien jarduna bermatzeko.

Halaber, herritarrek parte hartzen duten batzordeetan interpretazio-zerbitzua eskainiko da, Udaleko sailek hala eskatzen badute.

Ekitaldiaren edo ekintzaren izaera dela-eta, aldibereko interpretazio-zerbitzua erabili behar bada, zerbitzuaren kalitatea bermatzeko beharrezkoak diren neurriak hartuko ditu ekitaldiaren ardura duen sailak.

2.7. ITZULPENEN KALITATEA

Itzulpen zerbitzuak bermatuko du euskaraz egiten diren itzulpenen kalitatea.

3

BILBOKO UDALAREN ETA UDAL ERAKUNDEEN JARDUN-EREMUETAN HIZKUNTZA OFIZIALAK ERABILTZEKO IRIZPIDEAK

3.1. IRUDI KORPORATIBOA

Bilboko Udalaren eta udal erakundeen irudi korporatiboaren elementuak, bereziki, zerbitzuen eta erakundeen izenak, euskaraz eta gaztelaniaz idatziko dira, euskarria edozein dela ere.

Irudi korporatiboan hizkuntza ofizial biak erabiltzen direnean, euskarak lehentasuneko tokia izango du.

3.2. IZENDAPEN OFIZIALAK

Organo, egitarau, proiektu eta jarduera guztiek euskaraz izango dute izena, gutxienez. Izendapen ofiziala ezartzeko, ezinbestekoa izango da Udaleko itzulpen zerbitzuak onartzea. Beraz, zerbitzu horri eskatuko zaio euskarazko izendapenaren proposamena edo onespena.

3.3. HIZKUNTZA-PAISAIA

3.3.1. Hizkuntza-paisaiari dagokionez, hizkuntza ofizial bien erabilera bermatuko da jabari publikoko ondasun guztietan. Zehazki honako hauetan:

- a. Udal eraikinetan: udal sailen, erakunde autonomiadunen eta merkataritza-sozietateen egoitzetan, baita, udal merkatuetan, kirol-instalazioetan, barrutietako udaltegien egoitzetan, auzo-etxeetan, kultura-etxeetan eta Udalaren gainerako lokaletan ere.

- b. Bide publikoan: alde batetik, instalazio iraunkorretan, hala nola, markesinetan, publizitate-hesietan, banderatxoetan eta informazio-seinale bertikaletan; eta, bestetik, behin-behineko instalazioetan, hala nola, obra-hesietan (obrari buruzko informazioa), ekimen publikoko zein pribatuko ekitaldiak mugatzen dituzten hesietan, karpetan eta abarretan.
- c. Zerbitzu publikoari atxikitako elementuetan: udal ibilgailuen eta Udalari zerbitzuak ematen dizkieten enpresen ibilgailuen errotulazioan, Bilbobuseko autobusetan, horietan egiten den publizitatea barne, eta abarretan.

3.3.2. Errotulazio finkoa

Bulego, egoitza zein lokaletako kanpoaldeko nahiz barrualdeko errotulazioa euskaraz eta gaztelaniaz egongo da, hurrenkera horretan.

Errotulua euskara hutsez agertu ahal izango da honako kasu hauetan:

- a. Testuaren grafia euskaraz eta gaztelaniaz oso antzekoa denean.
- b. Euskarazko errotuluak nahasmenik sortzen ez duenean.
- c. Mezuarekin batera, piktograma bat dagoenean, esanahia argitzeko.

3.3.3. Noizbehinkako oharrak

Paperean idatzita jartzen diren noizbehinkako oharrak ere euskaraz eta gaztelaniaz idatzita jarriko dira, hurrenkera horretan.

3.3.4. Lanari lotutako hizkuntza-paisaia

Lanari lotutako errotulazioa (apaletan, artxiboetan, karpeta eta abarretan jartzen diren etiketak) euskaraz eta gaztelaniaz idatziko da, oro har.

3.3.5. Aparatu, ekipo eta makinetako mezuak

Kafe, edari eta janari makinek, fotokopiagailuek, fitxatzeko erlojuek eta era guztietako gailu eta tresnek askotan mezu laburrak eta jarraibideak izaten dituzte erabiltzailearentzat. Mezu horiek bi hizkuntza ofizialetan idatzita azalduko zaizkie erabiltzaileari.

3.3.6. Jabari publikoaren erabilera pribatibo berezirako baimenak

Udalak jabari publikoaren erabilera pribatiborako ematen dituen baimenetan jaso beharko da baimendutako pertsonak, fisikoa zein juridikoa izan, herritarrentzako ahozko edo idatzizko informazioa hizkuntza ofizial bietan eman behar duela.

Herri-jabariko baimenaren agiria bi hizkuntza ofizialetan jarri beharko da jendaurrean.

3.3.7. Euskararen erabilera sustatzeko elementuak

Euskararen erabilera sustatzeko lagungarri diren elementuak, hala nola, ikurrak, euskara erabiltzeko gonbitak, etab., leku ikusgarrian egongo dira.

Euskararekin lotutako publizitate-kartelak edo horren sustapenarekin lotutakoak euskaraz bakarrik adierazi ahal izango dira.

3.3.8. Administrazio-unitate bakoitzaren ardura da hizkuntza-paisaiari buruz ezarritakoa betetzea. Behar izanez gero, Euskarako Zuzendariordetzaren laguntza izango dute.

3.4. SARRERA ETA IRTEERA-ERREGISTROA

Dokumentuak idatzita dauden hizkuntzan edo hizkuntzetan inskribatuko dira Bilboko Udaleko administrazio-erregistroetan.

Erregistroari lotutako aplikazio informatikoetan derrigorrezko eremu bat egongo da sartzan edo irteten den dokumentua zein hizkuntzatan dagoen jasotzeko.

3.5. TRESNA ETA APLIKAZIO INFORMATIKOAK

Herritarrentzako izapidetze telematikorako tresnek aukera emango dute bi hizkuntza ofizialetatik edozein erabiltzeko.

Izapidetze telematikoaren bidez sortutako dokumentuak euskaraz, gaztelaniaz eta ele bietan egongo dira erabiltzaileentzat direnean. Horretarako, tresna informatikoez dokumentuak hiru aukeretan (euskaraz, gaztelaniaz edo ele bietan) sortzeko aukera ahalbidetuko dute.

Halaber, Udaleko sail eta udal erakundeen barruan erabiltzeko berariaz sortutako tresna informatikoak bi hizkuntza ofizialetan egongo dira.

Udaleko sail eta udal erakunde bakoitzak beharrezko neurriak hartuko ditu irizpide hauetan ezarritakoaren arabera berritu eta egokitzeko bere eskumeneko tresna informatikoak.

Aplikazio informatikoak diseinatzeko eta garatzeko faseetan, kontuan hartuko da hizkuntzari dagokion alderdia bi hizkuntza ofizialetatik baliagarriak izango diren tresna elebidunak sortzeko. Horretarako, aplikazioa prestatzeko fasean, kontuan hartuko dira euskarazko eta gaztelaniazko funtzionamenduaren beharrak. Era berean, lehenik aplikazio osoa gaztelaniaz egitea eta, ondoren, euskarara egokitzea saihestuko da.

Programa informatiko komertzialetan, adibidez Office-n, elebitasunerako aukera ematen duten bertsioak lehenetsiko dira. Arian-arian hirugarren edo laugarren hizkuntza-eskakizuna egiaztatuta duten langileen artean programa horiek euskaraz erabiltzeko urratsak egingo dira. Halaber, euskarazko bertsioa instalatuko da euskara-taldeek erabakitzen duten lanpostuetan eta, oro har, hala eskatzen duten langileen lanpostuetan.

3.6. INGURUNE DIGITALA

3.6.1. Internet eta intranet

Bilboko Udaleko eta udal erakundeetako Interneteko eta intraneteko webguneetako edukiak euskaraz eta gaztelaniaz kontsultatzeko moduan egongo dira. Eduki horiek aldi berean argitaratuko dira bi hizkuntzetan.

Edukiaz arduratzen den administrazio-unitateak ziurtatuko du webguneko edukiak bi hizkuntza ofizialetan argitaratuta daudela eta testuak zuzenak eta egokiak direla.

Izapideak Internet edo intranet bidez egiteko aukera ematen denean, izapide horiek euskaraz edo gaztelaniaz egiteko aukera eman beharko da.

Euskarazko orrietan txertatzen diren estekak euskarazko orrietara bideratuko dira, baldin eta halakorik badago.

Erantsitako dokumentuen izenak dokumentua idatzitako hizkuntzan edo hizkuntzetan idatziko dira. Hau da:

- a. Bi hizkuntza ofizialetan idatzita badago, dokumentuaren izena ele bietan izango da.
- b. Euskaraz idatzita badago, dokumentuaren izena euskara hutsean izango da.

- c. Gaztelaniaz idatzita badago, dokumentuaren izena gaztelania hutsean izango da.

Karteletan, berrietan eta abarretan txertatzen den QR kodea informazioa dagoen hizkuntzara zuzenduta egongo da. Elebiduna bada, kode bat sortuko da hizkuntza bakoitzerako.

Ahal den neurrian, Bilboko Udalaren eta udal erakundeen webguneetako URL helbideek euskarazko hitzak edukiko dituzte.

Bilboko Udalaren eta udal erakundeen webguneek .eus domeinua izango dute.

3.6.2. Sare sozialak

Bilboko Udalaren eta udal erakundeen sare sozialetako (Facebook, Twitter, etab.) edukietan hizkuntza bien erabilera orekatua bermatuko da.

Testu elebiduna mezu bakarrean argitaratzen denean, euskarazko edukia goian idatziko da eta azpian gaztelaniazkoa. Edukia bi mezutan argitaratuko bada, lehenengo gaztelaniazkoa idatziko da, eta, jarraian, euskarazkoa, euskarazkoa lehenago bistaratu dadin.

Gaztelaniaz edo beste hizkuntza batean dagoen kanpoko eduki bat gehitzen denean, eduki horren aurkezpen-testua edo laburpena euskaraz edo bi hizkuntzetan argitaratuko da.

Administrazio-unitate bakoitzaren erantzukizuna da sare sozialetarako ezarritakoa betetzea. Behar izanez gero, Euskarako Zuzendariordetzaren laguntza izango du.

3.6.3. Telefono mugikorretako aplikazioak

Sailek edo udal erakundeek telefono mugikorretarako sortzen dituzten aplikazioak bi hizkuntza ofizialetan egongo dira eskuragarri herritarrentzat.

Horretarako, aplikazioa egiteko unean, kontuan hartuko dira euskarazko eta gaztelaniazko funtzionamenduaren beharrak. Era berean, aplikazio osoa gaztelaniaz egitea eta, ondoren, euskarara egokitzea saihestuko da.

3.6.4. Helbide elektronikoak

Helbide elektroniko orokorrak euskaraz sortuko dira. Orain arteko helbideak berrikusi egingo dira eta gaztelaniaz dauden helbideak aldatuko dira.

Bilboko Udalaren eta udal erakundeen helbide elektronikoek .eus domeinua izango dute.

3.7. ARGITALPENAK

Bilboko Udalaren eta udal erakundeen argitalpenak (aldizkariak, katalogoak, zabalkunderako argitalpenak, etab.) euskaraz eta gaztelaniaz argitaratuko dira, bai euskarri fisikoan, bai digitalean.

Euskararekin edo haren sustapenarekin zerikusia duten argitalpenak eta haurrentzako eta gazteentzako argitalpenak euskara hutsean editatu ahal izango dira.

Udal araudia ele bietan argitaratuko da.

3.8. IRAGARKIAK, PUBLIZITATEA ETA KANPAINAK

Bilboko Udalaren eta udal erakundeen iragarpen ofizialak eta gainerako publizitate-ekintzak (informazio eta dibulgazio-liburuxkak, kartelak eta oharrak, dauden euskarrietan daudela, irratikuñak, etab.) bi hizkuntza ofizialetan egingo dira. Hala ere, hartzailearen eta hedabidearen ezaugarriak kontuan hartuta, euskara hutsean egin ahal izango dira. Iragarkiak euskara hutsean argitaratuko dira euskarazko hedabideetan.

Udaleko sail eta udal erakunde guztiek ahaleginak egingo dituzte, bakoitzak bere eremuan, hizkuntzabietan erabiltzen diren testuen egokitasuna, zuzentasuna eta jatortasuna lortzeko, kalitatekoak eta ulergarriak izan daitezen.

Kanpainetarako edukiak eta esloganak sortzeko orduan, bi hizkuntzen ezaugarriak hartuko dira kontuan, mezuak bi hizkuntzetan komunikatiboak eta erakargarriak izan daitezen. Hitz-jokoak erabiliz gero, bi hizkuntzetan antzeko eragina sor dezaketen hitz-jokoak aurkitu edo sortuko dira.

Ikuskizun, hitzaldi eta halakoen izenburuak ez dira itzuliko, hau da, egingo diren hizkuntzan argitaratuko dira, eta haien inguruko laburpenik edo iruzkinik egiten bada, ele bietan egingo da.

Bilboko Udalaren kanpoko promozioari lotutako publizitatea dagokion helburua betetzeko egokia den hizkuntzan egingo da, eta hizkuntza ez-ofizialak ere erabili ahal izango dira.

3.9. EKITALDI ETA EKINTZA PUBLIKOAK

Bilboko Udalak edo udal erakundeek antolatutako edo gauzatutako ekitaldi publiko guztietan (aurkezpenak, prentsaurrekoak, ekitaldi instituzionalak, sari-banaketak, hitzaldiak, mahai-inguruak, jardunaldi teknikoak, ikastaroak, erakusketak eta antzekoak) eta ekintza publikoetan (jaialdiak, kirol-jarduerak, kontzertuak, kongresuak, etab.), bi hizkuntza ofizialen erabilera bermatuko zaie bertaratuei.

Ekitaldiaren edo ekintzaren izaera dela-eta, aldibereko interpretazio-zerbitzua erabili behar bada, aldeztu aurretik ongi zehaztuko dira interpretazioan izango diren hizkuntzak, eta zerbitzuaren kalitatea bermatzeko beharrezkoak diren neurriak hartuko dira.

Udaleko kargudunek eta udal langileek euskara erabiliko dute ekitaldia edo ekintza Bilbon edo EAEn egiten denean, baita euskara erabiltzen duten lurraldeetan egiten denean ere. Euskaraz hitz egiteko jariorik ez dutenek ere euskararen erabilera bermatuko dute hasierako eta amaierako agurretan.

Ekitaldi eta ekintza bakoitzean euskararen erabilera ahalik eta gehien bermatzeko, organo arduradunak hasiera-hasieratik definituko du hizkuntzaren tratamendua, alderdi hauek kontuan hartuta: ekitaldiaren helburuak, aztertuko diren gaiak, gizartean izango duen eragina, hartzaille edo entzule izan daitezkeenak, hizlariak, irakasleak, etab., baita erabili edo banatuko den materiala ere. Komunikazioarekin zerikusia duten alderdiak ere aurrez ikusiko dira: agerraldiaren ezaugarriak (ahozkoa, irakurria...); proiektioetan, eztabaidetan, erantzunetan eta bestelakoetan erabiliko diren hizkuntzak, etab.

Halaber, hirugarren batzuek antolatuta, Bilbon egiten diren ekitaldi eta ekintza publikoetan, hizkuntza-irizpide hauek bete behar dituzten erakundeek laguntza edo parte-hartzea badute, zuzenean edo zeharka, euskararen presentzia eta erabilera bermatuko dira ekitaldiaren edo ekintzaren komunikazio-alderdi guztietan (publizitatea, herritarrekiko informazioa eta arreta, megafonia, esataria, web-orriak, sare sozialak, kartelak, seinaleak, etab.).

3.10. BILERAK

Bilboko Udaleko organoen bilerak euskaraz egin ahal izango dira, parte hartzen duten pertsona guztiek hizkuntza badakite.

Kide anitzeko organoko kide guztiak euskaraz hitz egiteko gai ez izan arren, mezuak ulertzeko gai badira, bilera euskaraz egiteko ahalegina egingo da, eta euskaraz hitz egiteko erraztasunik ez dutenek gaztelaniaz hitz egingo dute.

Bilboko Udaleko sail eta udal erakundeek ahalegina egingo dute egiten dituzten bileretan euskara gehiago erabiltzeko. Era berean ahalegina egingo da partaideekin adosteko bilera euskaraz egitea.

Horretarako, bilera egin aurretik, hizkuntza-kudeaketari dagozkion arloak aztertuko dira; besteak beste, hauek: bileran hizkuntza ofizialek izango duten tratamendua, eman behar den dokumentazioa, proiektzioen materiala, aldibereko itzulpena egiteko aukera eta hizkuntzaren ikuspegitik eragina izan dezaketen beste alderdi batzuk.

Bileraren deialdia euskaraz edo ele bietan egingo da, bileran parte hartuko dutenak eta bileraren helburua kontuan hartuta. Ahal den guztietan, hizkuntzek izango duten tratamendua zehaztuko da bileraren deialdian.

Bileraren akta bilera egin den hizkuntzan edo hizkuntzetan idatziko da. Hala ere, ateratako ondorioen edo hartutako erabakien laburpena jendaurrean jarriko bada, laburpen hori hizkuntza ofizial bietan idatziko da.

3.11. LANGILEEN ETENGABEKO PRESTAKUNTZA

Bilboko Udaleko eta udal erakundeetako langileek nahi duten hizkuntza ofizialean jasoko dute prestakuntza, baldin eta ikastaroa antolatzeke beharrezko den interesdun-kopurua badago.

Bilboko Udaleko prestakuntzaz arduratzen den arloak, bai eta udal erakundeek ere, neurriak hartuko dituzte langileei euskaraz egiteko eskaintzen zaizkien prestakuntza-ikastaroen kopurua handitzeko.

Halaber, beren zerbitzura dauden langileek prestakuntza-ikastaroak euskaraz egitea sustatu eta ahalbidetuko dute, bereziki Euskara Taldearen erabakiz erabilera sustatzeko programa batean sartuta dauden langileen kasuan. Hirugarren edo laugarren hizkuntza-eskakizuna egiaztatu duten langileen kasuan, erakundearen prestakuntza-planeko ikastaroen erdiak euskaraz jasotzea sustatuko da.

3.12. DIRULAGUNTZAK

Bilboko Udalak eta udal erakundeek emandako dirulaguntzetan, bai norgehiagoka-erregimenean, bai zuzeneko emakida-erregimenean, kontuan hartuko da, besteak beste, hizkuntzaren erabilera. Hori horrela izango da, hizkuntzen erabilerak eragin nabarmena badu diruz lagundutako jardueraren xedean, eta, oro har, Euskararen Erabilera Normalizatzeko 1982ko azaroaren 24ko 10/1982 Legearen 26. eta 27. artikuluetan ezarritako alorretan, hau da, gizarte bizitzako alor guztietan eta publizitatean eta elkarteetako errotulazioan.

Bilboko Udalaren edo udal erakundearen dirulaguntzaren bat jasotzen duten elkarte edo entitateek, pertsona fisiko nahiz juridikoei, hizkuntza ofizial bihurtu beharko dituzte diruz lagundutako jardueraren barruan egindako agerpen publiko guztietan.

Pertsona edo erakunde onuradunek bi hizkuntza ofizialak erabili beharko dituzte herritarrei beren jardueraren berri emateko egiten dituzten liburuxketan, karteletan edo bestelakoetan. Hala ere, hartzaileen eta hedabidearen ezaugarriak kontuan izanda, euskara hutsean egin ahal da.

Arlo guztietan, eta dirulaguntza jaso dezaketen jarduerak eta antolatzen diren ekintzen hartzaileak kontuan hartuta, hizkuntza-irizpide argiak ezarri beharko dira, hizkuntza ofizialen erabilera bermatzeko eta jardueren hartzaileen hizkuntza-eskubideak bermatzeko.

Dirulaguntzen deialdietan eta dirulaguntza emateko ebazpenetan hizkuntza-normalizazioko klausulak sartuko dira, hala dagokionean, eta hizkuntza ofizialen ahozko eta idatzizko erabilera bezalako alderdiak zehaztuko dira.

Bilboko Udalak eta udal erakundeek pertsona fisiko eta juridikoekin izenpetzen dituzten emakida-ebazpenak edo, hala badagokio, lankidetzahitzarmenak bi hizkuntza ofizialetan idatzita egongo dira.

Diruz lagundutako jarduera edo ekitaldiaren hartzaileak herritarrek izan badira, dirulaguntzaren onuradunek jarduera edo ekitaldia zein hizkuntzatan egin den adierazi beharko dute dirulaguntza justifikatzeko aurkeztutako den memorian.

Dirulaguntzak kudeatzeko eskumena duten organoek beharrezkoak diren neurriak hartuko dituzte pertsona edo erakunde onuradunek irizpide hauetan xedatutakoa betetzen dutela bermatzeko.

3.13. KONTRATAZIO ADMINISTRATIBOA

Kontratu bidez emandako jardueren edo zerbitzuen kasuan, hizkuntza-irizpide hauek bete behar dituzten erakundeek egingo balituzte bezala, hau da, hizkuntza-baldintza berberetan jasotzeko eskubidea aitortzen zaie herritarrei.

Kontratazioa hasi aurretik, erakunde sustatzaileak kontratazioak bete behar dituen hizkuntza-baldintzak aztertu eta zehaztuko ditu. Baldintza horiek klausula administratiboen pleguetan jaso beharko dira. Halaber, enpresa adjudikaziodunek irizpide hauetan xedatutakoa betetzen dutela eta hizkuntza ofizial biak zuzen erabiltzen dituztela zainduko du erakunde sustatzaileak.

Kontrataturako zerbitzuaren prestazioaren ondorioz herritarrekin zuzeneko harremanak izan behar direnean, baldintza hauek beteko dira:

- a. Enpresa adjudikaziodunak herritarrek arreta hizkuntza ofizial bietan jasotzeko duten eskubidea errespetatuz eman beharko du zerbitzua.
- b. Enpresa adjudikaziodunak euskaraz eta gaztelaniaz egingo ditu herritarrentzako inprimakiak, oharra eta jakinarazpenak.
- c. Hizkuntza-irizpide hauek bete behar dituzten erakundeek kontratu bat adjudikaturik duten enpresek bi hizkuntza ofizialak erabili behar dituzte kontratuaren xede den jardueraren ondoriozko agerpen publikoetan.
- d. Megafoniaz egiten diren komunikazioak euskaraz eta gaztelaniaz egingo dira, hurrenkera horretan.
- e. Hartzaile jakinik ez duten komunikazio guztiak ele bietan egingo dira.
- f. Hizkuntza-irizpide hauek bete behar dituzten erakundeek, halako kontratu bat sustatzen duten organoen ardura izango da enpresa adjudikaziodunek atal honetan xedatutakoa betetzen dutela eta hizkuntzak zuzen erabiltzen dituztela bermatzea.
- g. Halaber, kontratazioa sustatzen duen organoaren ardura izango da hizkuntzaren arloko betebeharrak betetzen direla egiaztatzeko jarraipena egitea.

Adjudikazioaren helburua herri-lan bat denean, jendaurreko seinale, txartel eta ohar guztiak euskaraz eta gaztelaniaz egon beharko dira, hurrenkera horretan.

Kontratuaren helburua aholkularitza eta laguntza ematea denean, baldintza hauek beteko dira:

- a. Enpresa esleipendunek bi hizkuntza ofizialetan aurkeztuko dituzte beren azterlanak, txostenak, proiektuak eta abar, baldin eta emaitza, osorik edo zati batean, herritarren artean zabalduko dela aurreikusten bada, bai eta kontratuaren xedearen hartzailea haurrak edo gazteak direnean ere.
- b. Kontratazioa sustatzen duen sailaren edo udal erakundearen ardura izango da hizkuntza ofizialen erabilera zuzena gainbegiratzea, lanen zuzendaritzaren bidez.

Horretarako, Euskarako Zuzendariordetzaren laguntza eta aholkularitza izango ditu.

Kontratua sustatzen duen organoak klausula administratiboen plegetan zehaztu eta jasoko ditu aurreko paragrafoetan adierazitako hizkuntza-irizpideak, eta betetzen direla zainduko du.

Euskarako Zuzendariordetzako itzulpen zerbitzuari ez dagokio kontratu baten bidez sortutako lan idatziak itzultzea; nolanahi ere, dagozkion berrikuspenak edo zuzenketak egin ahal izango dira.

HOEL

HIZKUNTZA OFIZIALAK ERABILTZEKO IRIZPIDEAK

Bilboko Udala

Euskara eta Hezkuntza Saila
Euskarako Zuzendariordetza

Argitalpena: 2022ko otsaila